

Győri Ítéltábla
Gf.II.20.363/2011/3.

A Győri Ítéltábla a Popgyákunik & Bozzay Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek a dr. Forstóber Gábor ügyvéd által képviselt alperessel szemben közgyűlési határozat felülvizsgálata iránt indított perében a Vas Megyei Bíróság 2011. május 31. napján kelt 20.G.40.047/2011/4. sorszám alatti ítéletével szemben az alperes által 5., 7. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítélete fellebbezett részét helybenhagyja.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A 2010. február 26. napján megtartott közgyűlésen az alperes víziközmű társulat tagjai a 4/2010. számú közgyűlési határozattal elrendelték 1.000.000.Ft érdekeltségi hozzájárulás befizetését 2010. április 30. napjáig. A határozat tartalmazta, hogy a megállapított 1.000.000.Ft az „egyéb” közművek megvalósítására szánt befizetés, míg a korábbi közgyűlésen elrendelt 2.000.000.Ft hozzájárulás a víziközművek tekintetében beszedett összeg. A 4/2010. számú közgyűlési határozatot a felperes keresetére a bíróságok (a Vas Megyei Bíróság 2010. december 8. napján kelt 20.G.40.092/2010/8. szám, a Győri Ítéltábla 2011. október 5. napján kelt Gf.II.20.064/2011/3. szám) jogerős ítéletükkel hatályon kívül helyezték.

A 2011. február 25. napján megtartott közgyűlésen a víziközmű társulat jelenlévő tagjai - más határozatok mellett - a 7/2011. számú határozattal úgy döntöttek, hogy a 2009. március 15. és a 2009. április 30. napi „határidővel elrendelt” 1.000.000. - 1.000.000. Ft összegű érdekeltségi hozzájárulásból fakadó tartozást a tulajdonosok 2011. május 31. napjáig jegybanki alapkamattal terhelten fizessék meg; 2011. június 1. napja után viszont a két befizetésből származó hátralékot a tulajdonos a 2009. március 15., valamint 2009. április 30. napjától a kifizetés napjáig számított, a jegybanki alapkamat kétszeresével megegyező mértékű kamattal teljesítheti csak. A 8/2011. számú határozattal a társulat tagjai arról

döntöttek, hogy (a 4/2010. számú közgyűlési határozattal elrendelt) 1.000.000.Ft összegű érdekeltségi hozzájárulásból fakadó tartozást a tulajdonosok 2011. szeptember 30. napjáig a jegybanki alapkamattal terhelten fizessék meg, míg 2011. október 1. napja után a hátralékot a tulajdonos 2010. április 30. napjától a kifizetés napjáig számított, a jegybanki alapkamat kétszeresével megegyező mértékű kamattal teljesítheti csak. Kitért a határozat arra is, hogy „a 8/2011. számú közgyűlési határozatban foglaltak a bíróság jogerős döntésétől függően hajthatóak be adók módjára”.

A felperes a vele 2011. április 8. napján közölt 4.-8./2011. számú közgyűlési határozat felülvizsgálata iránt 2011. május 4. napján terjesztett elő keresetet a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (Vgt.) 35.§ (4) bekezdésére hivatkozással. Keresetében azzal érvelt, hogy az alperes a közfeladatait meghaladóan az érdekeltségi területen közművesítési tevékenységbe (út-, járdaépítés, villamoshálózat - és gázvezeték kiépítése, közvilágítás létesítése) kezdett, mellyel az érdekeltségi területhez tartozó ingatlanok teljes közművesítése megvalósul. Ez a közművesítési tevékenység a víziközmű társulat törvényi közfeladatait meghaladó vállalkozási tevékenységnek minősül, melyet a víziközmű társulat a bírói gyakorlat szerint nem végezhet. Ezért a víziközmű társulat tagjai nem kötelezhetőek a közfeladat körébe nem tartozó költségek finanszírozására érdekeltségi hozzájárulás fizetésével. A 7/2011. számú közgyűlési határozatban meghatározott érdekeltségi hozzájárulás (tőke) összege nem csupán a víziközművek fejlesztésével kapcsolatos összegeket tartalmazza. A 8/2011. számú határozatban nevesített érdekeltségi hozzájárulás tőkeösszegére vonatkozó határozatot pedig a bíróság utóbb megsemmisítette.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Védekezése szerint a jogszabályi rendelkezések alapján a víziközmű társulat a vizes (ivóvíz, csapadék- és csatorna) közműveken kívül megvalósíthat egyéb közműveket is. Az állandó bírói gyakorlat (Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.199/2009/4. szám) szerint a bíróság az érdekeltségi hozzájárulás mértékét, összegét nem vizsgálhatja, arra a hatásköre nem terjed ki. A bírósági eljárás keretében a víziközmű társulat közgyűlési határozata gazdasági-célszerűségi szempontból nem vizsgálható. A 7/2011. számú határozatban megjelölt 2.000.000.Ft érdekeltségi hozzájárulásra vonatkozó korábbi közgyűlési határozatot bíróság előtt senki nem támadta meg, míg a hátralékos tulajdonosok szankcionálását a bíróság hatáskör hiányában nem vizsgálhatja. A 8/2011. számú határozat pedig tartalmazza, hogy az abban foglaltak csak a bíróság döntésétől függően hajthatóak be.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel részben támadott ítéletével a 7.-8./2011. számú közgyűlési határozatot hatályon kívül helyezte, míg ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A megyei bíróság a 7.-8./2011. számú közgyűlési határozat Vgt.35.§ (4) bekezdése szerinti felülvizsgálatánál - a Vgt. 35.§ (3) bekezdése, 38.§-a és 44.§ (1)-(2) bekezdése figyelembevételével - abból indult ki, hogy a tagokra kirótt érdekeltségi hozzájárulás csak az alperes közfeladatainak ellátása finanszírozását szolgálhatja. Így a tagokat a közfeladatok körébe nem tartozó létesítmények létrehozásának költségei finanszírozására érdekeltségi hozzájárulással nem lehet kötelezni. A vitás 7.-8./2011. számú határozattal a korábban kivetett érdekeltségi hozzájárulást meg nem fizető tagokkal szemben a társulat szankciót alkalmazott, és a jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamathoz

kötötte a teljesítést. Ugyanakkor az alperes a korábbi határozatokkal megállapított érdekeltségi hozzájárulás esetében nem igazolta, hogy azokat kizárólag a törvényben meghatározott közfeladatai ellátásának finanszírozására fordítja, illetve fordította. Ezért a víziközmű társulati közfeladatok ellátásán túlmenő, más közművek kialakításának költségeire megállapított hozzájárulás után nem alkalmazható szankció a nem fizető tagokkal szemben. Kitért arra is a megyei bíróság, hogy az ilyen jellegű hozzájárulás megfizetését a tagok jogszerűen tagadták meg, így annak megfizetésével késedelembe sem eshettek.

Az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása és a kereset teljes elutasítása iránt az alperes terjesztett elő fellebbezést. Jogorvoslati kérelmében változatlanul fenntartotta, illetve részletezte az elsőfokú eljárásban már előterjesztett ellenkérelmében foglaltakat.

A felperes a fellebbezésre fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem korlátai között (Pp.253.§ (3) bekezdés) bírálta felül, és megállapította, hogy a fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezési eljárás során is irányadó tényállást helyesen állapította meg, és helytálló az abból levont érdemi jogkövetkeztetés is. Az ítélet tábla azonban a megyei bíróság ítélete indokaival részben nem értett egyet.

A megyei bíróság a víziközmű társulat közfeladata törvényi meghatározásából (Vgt.38.§), valamint a Vgt.44.§ (2) bekezdése utolsó mondata azon rendelkezéséből kiindulva, hogy az érdekeltségi hozzájárulás a közfeladatok teljesítésével nyújtott szolgáltatás ellenértéke, helyesen jutott arra a következtetésre, hogy az alperes társulat csak a jogszabályban meghatározott közfeladatai ellátásának finanszírozására állapíthat meg érdekeltségi hozzájárulást. (így: Győri Ítélet tábla Gf.II.20.064/2011/3., Pf.IV.20.239/2008/4. szám) Mindebből azonban nem következik, hogy a törvényi közfeladattól - a közműves vízellátást, szennyvízelvezetést, szennyvíztisztítást, belterületi vízrendezést és a csapadékvíz elvezetést szolgáló vízi létesítmény létrehozásától - eltérő más közművek (út- és járdaépítés, villamoshálózat és közvilágítás létesítése, gázvezeték kiépítése) létrehozására közgyűlési határozattal megállapított érdekeltségi hozzájárulás után a társulat ne kötelezhetné késedelmi kamat fizetésére a társulat tagjait.

A konkrét esetben a 7/2011. számú közgyűlési határozatban nevesített, 2009. március 15. és 2009. április 30. napjáig esedékes 1.000.000. - 1.000.000. Ft érdekeltségi hozzájárulás esetében arra nézve nem áll rendelkezésre peradat, hogy ez a hozzájárulás a társulat közfeladatai finanszírozására, avagy más közművek kiépítésére került kivetésre. Az viszont nem kétséges, hogy az említett 1.000.000. - 1.000.000.Ft érdekeltségi hozzájárulás megállapítására vonatkozó közgyűlési határozat felülvizsgálata iránt egyik társulati tag sem fordult bírósághoz, erre a felperes maga sem hivatkozott. Így a közgyűlési határozat - azt érintő jogerős bírósági határozat hiányában - a társaság működésére irányadó, a tagokra

pedig kötelező. A kivetett 1.000.000. - 1.000.000. Ft érdekeltségi hozzájárulás ezért - a Vgt.35.§ (3) bekezdése szerint - adók módjára behajtható köztartozásnak minősül.

Annak megítélésénél, hogy a víziközmű társulati érdekeltségi hozzájárulás mint adók módjára behajtható köztartozás késedelmes megfizetése esetén a társulati tag külön víziközmű társulati határozat nélkül köteles-e a késedelembe esés jogkövetkezményeként késedelmi kamatot fizetni, az érdekeltségi hozzájárulás behajtására vonatkozó törvényi rendelkezésekből kell kiindulni.

Az érdekeltségi hozzájárulás behajtása, a behajtásra irányuló végrehajtási eljárás az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art.) 81.§ d/ pontja szerint az önkormányzati adóhatóság hatáskörébe tartozik. Az önkormányzati adóhatóság a behajtható köztartozás (jelen esetben: az érdekeltségi hozzájárulás) fizetési kötelezettséget megállapító szerv, fizetési határidő lejártát követő megkeresésére jár el a behajtás végett. (Art.161.§ (1) bekezdés) A fizetési kötelezettséget megállapító, nyilvántartó szervnek a megkeresésben az Art.161.§ (2) bekezdése alapján fel kell tüntetni - más mellett - a fizetési kötelezettséget elrendelő határozat jogerőre emelkedésének időpontját, a teljesítési határidőt, a tartozás összegét és esetleges járulékait. Ez utóbbi törvényi rendelkezésből az a következtetés vonható le, hogy az önkormányzati adóhatóság a fizetési kötelezettséget megállapító víziközmű társulat megkeresése tartalmához a köztartozás behajtása során kötve van; így az önkormányzati adóhatóság a behajtható érdekeltségi hozzájárulásra - hivatalból - nem számíthatja fel a köztartozások késedelmes megfizetése esetére az Art. VIII. fejezetében meghatározott szankciókat, így pl. a késedelmi pótlékot, avagy az adóbírságot. (Art. 165-167.§, 170-171.§) Ezért a víziközmű társulat - törvény kizáró rendelkezése hiányában - az érdekeltségi hozzájárulás késedelmes teljesítése esetére jogszerűen határozhatott a lejárt tartozás után késedelmi kamat felszámításáról.

A felszámítható késedelmi kamat mértékével kapcsolatban az ítéletábra nem értett egyet a fellebbezés azon álláspontjával, hogy a bíróság a Vgt.35.§ (4) bekezdése alapján ne vizsgálhatná a keresettel támadott közgyűlési határozatban megállapított fizetési kötelezettség (jelen esetben: a késedelmi kamat) mértékét. Az esetek jelentős részében ugyanis a társulati tag éppen azért kéri felülvizsgálni a vele szemben megállapított hozzájárulás összegét, mivel azt a társulat - az érdekeltségi egységre esően - helytelenül számította ki. Megjegyzendő, hogy az alperes által a kétfokú eljárásban az ezzel ellentétes álláspont forrásaként hivatkozott Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.199/2009/4. sorszám alatti ítéletében csupán idézte az elsőfokon eljáró Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság összecszerűség vizsgálatát kizáró álláspontját, a Legfelsőbb Bíróság azonban a felülvizsgálati határozatban ebben a kérdésben nem foglalt állást.

Az érdekeltségi hozzájárulás késedelmes teljesítése esetén fizetendő késedelmi kamat mértéke tekintetében - más jogszabályi rendelkezés hiányában - a Ptk. törvényi szabályaiából kell kiindulni. Eszerint a jogalanyok általában (így: a természetes személyek is) a késedelembe esés időpontjától a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot kötelesek késedelmi kamatként fizetni. (Ptk.301.§ (1) bekezdés) A gazdálkodó szervezetekre (Ptk.685.§ c/ pont)

irányadó késedelmi kamat mértéke a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7%-kal növelt összege. (Ptk.301/A.§ (2) bekezdés) Az alperes közgyűlése a 7/2011. számú határozatban a Ptk. említett rendelkezéseitől jogszabályi felhatalmazás nélkül eltérve, a teljesítés időpontjához kötve és valójában szankciós jelleggel a jegybanki alapkamattal, illetve a jegybanki alapkamat kétszeresével megegyező mértékű késedelmi kamatfizetési kötelezettséget állapított meg; függetlenül attól, hogy a késedelmesen teljesítő társulati tag gazdálkodó szervezet-e, avagy sem.

Törvényesen a víziközmű társulat csak arról határozhatott volna, hogy a társulat természetes személy tagjai a Ptk.301.§ (1) bekezdésében, míg a gazdálkodó szervezet tagjai a 301/A.§ (2) bekezdésében meghatározott mértékű késedelmi kamatot kötelesek fizetni a késedelem teljes időtartamára. A késedelmi kamat fizetési kötelezettségről ettől eltérően rendelkező 7/2011. számú közgyűlési határozat tehát jogszabálysértő. A bíróság reformatórius jogköre hiányában így a vitás közgyűlési határozat hatályon kívül helyezésének van helye, melyről az elsőfokú bíróság érdemben helyesen határozott.

A 8/2011. számú határozatban egyes társulati tagok által késedelmesen teljesített hozzájárulásként megjelölt 1.000.000.Ft érdekeltségi hozzájárulásra vonatkozó közgyűlési határozatot (a 4/2010. számú határozat) a bíróságok jogerős ítéletükkel hatályon kívül helyezték. Ezért esedékes fizetési kötelezettség hiányában a víziközmű társulat a késedelem következményeként késedelmi kamatfizetési kötelezettséget sem határozhatott meg. Emiatt a megyei bíróság helyesen döntött ezen határozat hatályon kívül helyezéséről is.

Az ítélet tábla az alperes fellebbezését a Pp.256/A.§ (1) bekezdés f/ pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és az elsőfokú ítélet fellebbezett részét a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján hagyta helyben.

A fellebbezés eredményre nem vezetett, ezért az alperes a Pp.78.§ (1) bekezdése alapján viselni köteles a másodfokú eljárásban felmerült, ügyvédi munkadíjból álló perköltségét. A felperes a másodfokú eljárásban nyilatkozatot nem terjesztett elő, így költsége sem merült fel. Az alperes az Itv.5.§ (1) bekezdése alapján személyes illetékmentességet élvez, így a le nem rótt fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

G y ő r , 2012. április 18.

Dr. Szalai György sk. a
tanács elnöke

Dr. Ferenczy Tamás sk.
előadó bíró

Dr. Bajnok István sk. bíró

A kiadmány hitelével
kiadó: